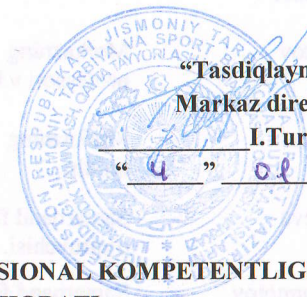

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
JISMONIY TARBIYA VA SPORT VAZIRLIGI**

**JISMONIY TARBIYA VA SPORT BO‘YICHA MUTAXASSISLARNI
ILMIY-METODIK TA‘MINLASH, QAYTA TAYYORLASH VA
MALAKASINI OSHIRISH MARKAZI**

“Tasdiqlayman”

Markaz direktori

I. Tursunaliyev

“ 4 ” 01 2021-yil

**PEDAGOGNING PROFESSIONAL KOMPETENTLIGI
VA MAHORATI
moduli bo‘yicha**

ISHCHI O‘QUV DASTURI

**“Jismoniy tarbiya fani o‘qituvchisi” yo‘nalishi bo‘yicha umumiy o‘rta ta‘lim
muassasalari pedagog kadrlarini malakasini oshirish kursi uchun**

Toshkent 2021

Modulning ishchi o'quv dasturi O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi bilan 2020 -yil 31 - dekabrda kelishilgan holda Jismoniy tarbiya va sport vazirligi tomonidan 2021 -yil 4 - yanvarda tasdiqlangan namunaviy o'quv reja va o'quv dasturga muvofiq ishlab chiqilgan.

40.

Tuzuvchilar:

- O.E. Hayitov - Markazning "Pedagogika va psixologiya" kafedrasini professori v.b., p.f.d., dots.
- J.A. Pulatov - Markazning "Pedagogika va psixologiya" kafedrasini mudiri.
- S.Yaxyayeva - Samarqand filiali "Pedagogika va psixologiya" kafedrasini o'qituvchisi.
- A.Abdumannotov - Samarqand filiali "Pedagogika va psixologiya" kafedrasini kafedrasini mudiri, p.f.n., dots.

Taqrizchilar:

- N.Sh. Umarova - O'zDJTSU "Sport psixologiyasiva pedagogika" kafedrasini dotsenti, psixol.f.b.f.d.(PhD).
- Z.G. Gapparov - Markazning "Pedagogika va psixologiya" kafedrasini professori, p.f.n.

Ishchi o'quv dasturi "Pedagogika va psixologiya" kafedrasining 2021 -yil 4 - yanvarda o'tkazilgan 1 -sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqqa tavsiya qilingan.

Kafedra mudiri

J.A. Pulatov

Modulning maqsadi va vazifalari

Modulning maqsadi: Pedagog faoliyatining vazifalari. Pedagogning huquq va majburiyatlari. O'quv mashg'ulotiga qo'yiladigan didaktik talablar. Pedagogning ta'lim-tarbiya jarayonidagi faoliyati va mashg'ulotga tayyorgarligi.

Pedagog professional kompetentligini rivojlantirishning nazariy asoslari. Pedagog professional kompetentligining ta'lim-tarbiya jarayoni sifatini oshirishdagi ahamiyati. Kompetentlik va kompetensiya tushunchasi va mohiyati. Pedagogning tayanch kompetensiyalari.

Pedagogning autopsixologik kompetensiyalari. Pedagog professional kompetentligini rivojlantirishning texnologiyalaridan foydalanish bo'yicha bilim, ko'nikma, malaka hamda shaxsiy fazilatlarini takomillashtirish.

Modulning vazifalari:

pedagogning professional kompetentligi va mahorati yo'nalishida pedagog kadrlarning kasbiy bilim, ko'nikma, malakalarini uzluksiz yangilash va rivojlantirish mexanizmlarini yaratish;

zamonaviy talablarga mos holda ta'limning sifatini ta'minlash uchun zarur bo'lgan pedagoglarning kasbiy kompetentlik va mahorati darajasini oshirish;

tinglovchilarda pedagogik kompetensiyasi va mahoratidan samarali foydalanish ko'nikma va malakalarini rivojlantirish;

yosh sportchi shaxsining shakllanishiga ta'sir etuvchi omillar: irsiyat, muhit, tarbiya. Yosh sportchining shakllanishida irsiyatning ahamiyati. Ichki va tashqi muhitning bola shaxsida ta'siri;

tinglovchilarda sport mashg'ulotlariga innovasion pedagogik texnologiyalarini qo'llash orqali bilim, ko'nikma va malakalarini shakllantirish orqali ularning pedagogik kompetensiyasi va mahoratini rivojlantirish.

Modul bo'yicha tinglovchilarning bilimi, ko'nikmasi, malakasi va kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar

“Pedagogning professional kompetentligi va mahorati” kursini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida:

Tinglovchi:

pedagogik kompetensiyasi va mahorati funksiyalari;

pedagogik texnologiyalarni turlari va qo'llanilish sohalari;

pedagogik kompetensiyasi va mahorati doirasida yuzaga keladigan muammolar va ularni hal etish usullari;

bolalarni mashg'ulotlar jarayonida o'z-o'zini boshqarish yo'llariga ega bo'lishi lozim.

“Pedagogning professional kompetentligi va mahorati” kursini o'zlashtirish jarayonida bilimlarga ega bo'lishi;

Tinglovchi:

o'z kasbiy faoliyat sohalarida normativ - huquqiy hujjatlar bo'yicha xizmat ko'rsatish;

jismoniy tarbiya va sport turlari haqidagi yangi bilimlarni shakllantirish;

bolalarni texnik va taktik jihatdan tayyorlashda pedagogik faktorlar ega bo'lishi hamda yondashuv jihatlariga aosslanishi;

"Pedagogning professional kompetentligi va mahorati" modulini amaliyotda qo'llash ko'nikmalarini egallashi;

Tinglovchi:

bolalarni bilish jarayonlari nutq, muloqot, jamoa bo'lib ishlash ko'nikmalarini shakllanishi;

kasbiy mahorat sirlarini o'zlashtirish hamda bolalarning jismoniy sifatlarini aniqlash, tahlil etish, baholash va umumlashtirish;

zamonaviy pedagogik konsepsiyalarga doir keyslar tuzish kabi ko'nikmalarga ega bo'ladi.

"Pedagogning professional kompetentligi va mahorati"moduli bo'yicha malakalarini egallashi;

Tinglovchi:

zamonaviy pedagogik usullardan foydalanish va tashkil etish;

sportda ta'lim va tarbiya jarayonlarini o'zviylikini ta'minlash;

ta'limiy-tarbiyaviy maslaxatlar berish;

pedagogik kompetensiyasi va mahoratini, pedagogik texnologiyalarni ta'lim amaliyotiga samarali tatbiq etish malakalarini egallashi **lozim**

motivlar mashg'ulot faoliyatni samaradorligini oshiruvchi vosita ekanligi haqida malakalarga ega bo'lish kabi **kompetensiyalarni** egallashi lozim.

Modulning o'quv rejadagi boshqa modullar bilan bog'liqligi va uzviyligi

"Pedagogning professional kompetentligi va mahorati" moduli bo'yicha mashg'ulotlar o'quv rejasidagi umumiy tayyorgarlik, umumkasbiy tayyorgarlik va mutaxassislik bo'yicha tayyorgarlik blokidagi o'quv modullari bilan uzviy bog'langan holda tinglovchilarning kasbiy-pedagogik tayyorgarlik darajasini oshirishga xizmat qiladi.

Modulning sport ta'limidagi o'rni

Modulni o'zlashtirish orqali tinglovchilar pedagogning professional kompetentligi va mahoratini o'zlashtirish, joriy etish va amaliyotda qo'llashga doir umumiy va kasbiy kompetentlikka ega bo'ladilar va pedagogik mahoratini oshiradilar.

29. <http://stat.uz>

30. <http://uza.uz>

31. <http://uzdjtsu.uz>

32. <http://uz-edu.uz>

33. <http://www.openinfo.uz>

34. <http://ziyonet.uz>

35. <https://minsport.uz>

36. <https://president.uz>

37. <https://sportedu.uz>

38. <https://strategy.uz>

39. <https://www.gov.uz>

“Korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Qonunining qoidalarini amalga oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-2752 sonli qarori.

13. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 3-iyundagi “Jismoniy tarbiya va ommaviy sportni yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-3031 sonli qarori

14. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “2019-2021 yillarda O‘zbekiston Respublikasini innovasion rivojlantirish strategiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi 2018-yil 21-sentabrdagi PF-5544 sonli Farmoni

15. O‘zbekiston Respublikasining Vazirlar Mahkamasining 2018-yil 14-avgustdagi “O‘zbekiston Respublikasi Jismoniy tarbiya va sport vazirligi huzuridagi Jismoniy tarbiya va sport bo‘yicha mutaxassislarni ilmiy-metodik ta‘minlash, qayta tayyorlash va malakasini oshirish markazi faoliyatini yanada takomillashtirish to‘g‘risida”gi 658 - sonli qarori.

III. Maxsus adabiyotlar

16. Munavvarov A.Q. taxriri ostida. “Pedagogika” darslik - T.: O‘qituvchi, 1996 .- 200b.

17. Muslimov N.A. Bo‘lajak kasb ta‘limi o‘qituvchilarini kasbiy shakllantirish / Monografiya. – T.: Fan, 2004.

18. Azizxo‘jayeva N.N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik maxorat. – T.: “O‘zbekiston yozuvchilar uyushmasi Adabiyot jamg‘armasi” nashriyoti. 2006.

19. Ростовцева В.М. Компетентност и компетенции: герменевтический аспект в контексте диверсификации современного образования: монография / М. Ростовцева. - Томск: издательство ТПУ, 2009. - 261 с.

20. Креативная педагогика. Методология, теория, практика. / под. ред. Попова В.В., Круглова Ю.Г.-3-е изд.-М.: “БИНОМ. Лаборатория знаний”, 2012.-319 с.

21. Muslimov N.A., va boshqalar. Kasb ta‘limi o‘qituvchilarining kasbiy kompetentligini shakllantirish texnologiyasi/ Monografiya. – T.: “Fan va texnologiya” nashriyoti, 2013.

22. Ishmuxamedov R.J., Yuldashev M. Ta‘lim va tarbiyada innovasion pedagogik texnologiyalar.- T.: “Nihol” nashriyoti, 2013, 2016.-279 b.

23. Ta‘lim-tarbiya texnologiyalari va jahon tajribasi moduli bo‘yicha O‘quv-uslubiy majmua //Tuzuvchilar G.Yeldasheva, G.Karimova. –Toshkent, 2018.

24. G.B.Amirova, O.U.Avlayev, U.A.Butayeva. Ta‘limda interfaol metodlar va treninglar. -Toshkent, 2018.

Elektron ta‘lim resurslari

25. <http://edu.uz>

26. <http://huquqburch.uz>

27. <http://lex.uz>

28. <http://senat.uz>

Modul bo‘yicha soatlar taqsimoti:

№	Modul mavzulari	Tinglovchining o‘quv yuklamasi, soat				
		hammasi	Auditoriya o‘quv yuklamasi			
			Jami	Nazariy	Amaliy mashg‘ulot	Ko‘chma mashg‘ulot
1.	Pedagog faoliyatning vazifalari va pedagogning huquq, majburiyatlari	2	2	2		
2.	Pedagog professional kompetentlikni rivojlantirishning nazariy asoslari	2	2	2		
3.	Pedagog professional kompetentligining ta‘lim tarbiya jarayoni sifatini oshirishdagi ahamiyati.	2	2		2	
4.	Pedagogning autopsixologik kompetensiyalari va professional kompetentlikni rivojlantirish texnologiyalari	2	2		2	
Jami:		8	8	4	4	

NAZARIY TA‘LIM MAZMUNI

1-mavzu. Pedagog faoliyatning vazifalari va pedagogning huquq, majburiyatlari

Reja:

1. Pedagogning professional kompetentligi va uning huquq, majburiyatlari
2. Pedagogning ta‘lim-tarbiya jarayoni tashkil etish va boshtrish mahorati

Pedagog faoliyatning vazifalari va huquq, majburiyatlari. O‘quv mashg‘ulotiga qo‘yilgan didaktik talablar. Pedagogning ta‘lim-tarbiya jarayonidagi faoliyati va mashg‘ulotga tayyorgarligi. Pedagogik nazokat, samimiylik va insonparvarlik.

2-mavzu. Pedagog professional kompetentlikni rivojlantirishning nazariy asoslari

Reja:

1. Pedagog professional kompetentlikni rivojlantirishning nazariy asoslari.
2. Kompetentlik va kompetensiya tushunchasi va mohiyati.

Pedagog professional kompetentlikni rivojlantirishning nazariy asoslari. Kompetentlik va kompetensiya tushunchasi va mohiyati. Kasbiy kompetensiya modeli. Kasbiy kompetensiyani shakllanish bosqichlari: O'zini - o'zi tahlil qilish va zarur narsalarni anglash; o'zini rivojlantirishni rejalashtirish maqsad, vazifa belgilash; o'zini namoyon etish va kamchiliklarini tuzatish omillarini nazariy-metodologik asoslari.

AMALIY MASHG'ULOTLAR MAZMUNI

3-mavzu. Pedagog professional kompetentligining ta'lim tarbiya jarayoni sifatini oshirishdagi ahamiyati

Reja:

1. Pedagog professional kompetentligining ta'lim tarbiya jarayoni sifatini oshirishdagi ahamiyati.
2. Pedagogning tayanch kompetensiyalari .

Pedagog professional kompetentligining ta'lim tarbiya jarayoni sifatini oshirishdagi ahamiyati. Pedagogning tayanch kompetensiyalari. Pedagog faoliyatiga kreativ yondoshuvi. O'qituvchining ijodkorlik sifatleri. Innovation jarayon: pedagog va uning faoliyati. Pedagogning kompetensiyaviy piramidasi.

4-mavzu. Pedagogning autopsixologik kompetensiyalari va professional kompetentlikni rivojlantirish texnologiyalari

Reja:

1. Pedagogning autopsixologik kompetensiyalari.
2. Professional kompetentlikni rivojlantirish texnologiyalari.

Pedagogning o'z hissiyatini boshqara olishi va sog'lom shaxsni shakllantirishda tarbiya turlari, shakllari, usullari va vositalari. Didaktik, akademik, perseptiv, nutq qobiliyati, tashkilotchilik, refleksiv va empativ qobiliyatini rivojlantirish. Pedagogik xayol. Diqqatni taqsimlay olish qobiliyati. Ta'lim samaradorligini rivojlantirish qonuniyati, mexanizmi va texnologiyalari. Ta'lim jarayonida nizoli vaziyatlarni oldini olish.

Dasturning axborot-metodik ta'minoti

Modulni o'qitish jarayonida ishlab chiqilgan o'quv-metodik materiallar, tegishli soha bo'yicha ilmiy jurnallar, Internet resurslari, multimediyaga mahsulotlari va boshqa elektron va qog'oz variantdagi manbalardan foydalaniladi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

I. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining asarlari:

1. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. – T.: “O'zbekiston”. 2017. – 488 b.
2. Mirziyoyev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz – T.: “O'zbekiston”. 2017. – 592 b.

II. Normativ-huquqiy hujjatlar

1. O'zbekiston Respublikasining Konstitusiyasi.-T.O'zbekiston, 2017.yil.
2. O'zbekiston Respublikasining “Ta'lim to'g'risida” Qonuni 2020-yil 23-sentyabr O'RQ -637-son .
3. O'zbekiston Respublikasining “Ilm-fan va ilmiy faoliyat to'g'risida” Qonuni 2019-yil 29-oktabr O'RQ -576-son .
4. O'zbekiston Respublikasining 2015-yil 4-sentyabrdagi “Jismoniy tarbiya va sport to'g'risida”gi O'RQ-394-sonli Qonuni.
5. O'zbekiston Respublikasining Qonuni “O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida”gi O'RQ-653-sonli Qonuni 2020-yil 3-dekabr.
6. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 5-martdagi “Jismoniy tarbiya va sport sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi PF-5368 - sonli Farmoni.
7. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining “O'zbekistonda futbolni rivojlantirishni mutlaqo yangi bosqichga olib chiqish chora-tadbirlari to'g'risida” 2019-yil 4-dekabr PF-5887-son.
8. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining “O'zbekiston Respublikasida jismoniy tarbiya va sportni yanada takomillashtirish va ommalashtirish chora-tadbirlari to'g'risida” 2020-yil 24-yanvar PF-5924-son
9. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining “Sog'lom turmush tarzini keng tatbiq etish va ommaviy sportniyanada rivojlantirish chora-tadbirlari” 2020-yil 30-oktabr PF-6099-son.
10. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining “Kurash milliy sport turini rivojlantirish va uning xalqaro nufuzini yanada oshirish chora-tadbirlari tug'risida” 2020-yil 4-noyabr PQ-4881.
11. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 7-fevraldagi “O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida”gi 4947-sonli Farmoni.
12. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 2 fevraldagi